НАУЧНЫЙ ФОРУМ
nauchforum.ru

ISSN: 2542-2162

№17(240)
часть 4

НАУЧНЫЙ ЖУРНАЛ

СТУДЕНЧЕСКИЙ ФОРУМ

Г. МОСКВА

НАУЧНЫЙ ФОРУМ
nauchforum.ru

Электронный научный журнал

СТУДЕНЧЕСКИЙ ФОРУМ

№ 17 (240)
Май 2023 г.

Часть 4

Издается с февраля 2017 года

Москва
2023

УДК 08
ББК 94
С88

Председатель редколлегии:
Лебедева Надежда Анатольевна – доктор философии в области культурологии, профессор философии Международной кадровой академии, член Евразийской Академии Телевидения и Радио.

Редакционная коллегия:
Арестова Инесса Юрьевна – канд. биол. наук, доц. кафедры биоэкологии и химии факультета естественнонаучного образования ФГБОУ ВО «Чувашский государственный педагогический университет им. И.Я. Яковлева», Россия, г. Чебоксары;
Ахмеднабиев Расул Магомедович – канд. техн. наук, доц. кафедры строительных материалов Полтавского инженерно-строительного института, Украина, г. Полтава;
Бахарева Ольга Александровна – канд. юрид. наук, доц. кафедры гражданского процесса ФГБОУ ВО «Саратовская государственная юридическая академия», Россия, г. Саратов;
Бектанова Айгуль Карибаевна – канд. полит. наук, доц. кафедры философии Кыргызско-Российского Славянского университета им. Б.Н. Ельцина, Кыргызская Республика, г. Бишкек;
Елисеев Дмитрий Викторович **–** канд. техн. наук, доцент, начальник методологического отдела ООО "Лаборатория институционального проектного инжиниринга";
Комарова Оксана Викторовна – канд. экон. наук, доц. доц. кафедры политической экономии ФГБОУ ВО "Уральский государственный экономический университет", Россия, г. Екатеринбург;
Лебедева Надежда Анатольевна – д-р филос. наук, проф. Международной кадровой академии, чл. Евразийской Академии Телевидения и Радио, Украина, г. Киев;
Маршалов Олег Викторович – канд. техн. наук, начальник учебного отдела филиала ФГАОУ ВО "Южно-Уральский государственный университет" (НИУ), Россия, г. Златоуст;
Орехова Татьяна Федоровна – д-р пед. наук, проф. ВАК, зав. Кафедрой педагогики ФГБОУ ВО «Магнитогорский государственный технический университет им. Г.И. Носова», Россия, г. Магнитогорск;
Самойленко Ирина Сергеевна – канд. экон. наук, доц. кафедры рекламы, связей с общественностью и дизайна Российского Экономического Университета им. Г.В. Плеханова, Россия, г. Москва;
Сафонов Максим Анатольевич – д-р биол. наук, доц., зав. кафедрой общей биологии, экологии и методики обучения биологии ФГБОУ ВО "Оренбургский государственный педагогический университет", Россия, г. Оренбург;

С88 Студенческий форум: научный журнал. – № 17 (240). Часть 4. М., Изд. «МЦНО», 2023. – 28 с. – Электрон. версия. печ. публ. – https://nauchforum.ru/journal/stud/17.

Электронный научный журнал «Студенческий форум» отражает результаты научных исследований, проведенных представителями различных школ и направлений современной науки.

Данное издание будет полезно магистрам, студентам, исследователям и всем интересующимся актуальным состоянием и тенденциями развития современной науки.

ISSN 2542-2162

ББК 94
© «МЦНО», 2023 г.

Оглавление

Papers in English **4**

Rubric «Life safety» **4**

DISASTER RISK REDUCTION METHODS /FOCUSED ON EDUCATION/ 4
Z. Battsetseg
G. Baasanjav

ASSESSMENT OF WORKING CONDITIONS IN THE SANITARY AND HYGIENIC LABORATORY 7
Maria Ivashchenko
Valentina Kozhukhova

СНИЖЕНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РИСКА ОТ ВЫБРОСОВ В АТМОСФЕРУ КОТЕЛЬНЫХ 10
Уколова Анастасия Николаевна
Кожухова Валентина Валерьевна

Rubric «Economics» **13**

AFFORESTATION POLICY AND MANAGEMENT OF SPECIALLY PROTECTED AREAS IN MONGOLIA 13
B. Tergel
G. Baasanjav

Қазақ тілінде мақалалар **16**

Бөлім «Экономика» **16**

АСТЫҚ ШАРУАШЫЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ЖАҢҒЫРТУ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛКАСЫНЫҢ АГРОӨНЕРКӘСІП КЕШЕНІҢ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗІ РЕТІНДЕ 16
Тлеуова Айганым Манарбековна
Канабекова Меруерт Адильхановна

ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІК ИНДУСТРИЯСЫ ЖӘНЕ ЦИФРЛЫҚ МАРКЕТИНГ 22
Хамидолла Әнел Бекболатқызы

Artikel in deutscher sprache **25**

Rubrik «Pädagogik» **25**

BILDUNG DER MORALISCHEN KULTUR VON SCHULKINDERN 25
Evgeny Bulgakow
Larisa Miroschnitschenko

PAPERS IN ENGLISH

RUBRIC

«LIFE SAFETY»

DISASTER RISK REDUCTION METHODS /FOCUSED ON EDUCATION/

Z. Battsetseg
Master's student
National university of Mongolia,
Mongolia, Ulaanbaatar

G. Baasanjav
Supervisor,
National university of Mongolia,
Mongolia, Ulaanbaatar

Abstract. In the last 5 years, on average, 4660 dangerous incidents and accidents were registered in Mongolia, and 202 people lost their lives due to disasters. For example, only in 2022, 22 percent of people who died in water accidents were children aged 0-17, 85 percent of whom were male and 15 percent female, and 26 percent of people who died in fire were children, 54 percent of whom were male and 46 percent of whom were female. [1]

According to the study, the majority of young children lost their lives due to potential dangers. Although preventive information is regularly disseminated, it is not a good measure to save lives from danger at the right time. Therefore, there is a need for a special prevention method to reduce children's risk from disasters and accidents. Especially from the examples of developed cities that are regularly hit by disasters, educational institutions place importance on disaster awareness and awareness training.

Keywords: disaster risk reduction methods, disaster, disaster prevention education

Researched status of the topic: There is a lack of detailed books and research works based on risk assessment in the field of disaster risk reduction in educational institutions throughout Mongolia. Looking at the four research in Mongolia, disaster prevention training was not studied based on risk assessment, but it was studied from the point of view of training of industry experts, training system, disaster prevention training management, management organization, and training methodology.

Research methodology: In 2010, the "One million safe schools" initiative was expanded to provide school safety and disaster education as part of disaster risk reduction activities and the "Safe school" concept has been developing since 2012. In this context, the 3 "safe school" methodology was implemented in a general way using the method based on various interventions in 5 stages.

1. Hazard assessment-potential hazard mapping and hazard assessment table
2. Vulnerability and capability assessment-non structural vulnerability and capacity assessment
3. Disaster risk assessment level-risk assessment matrix and risk reduction strategy
4. Disaster risk reduction-determine activities, prioritize, plan and highlight the activities.
5. Also, the questionnaire was processed within the framework of the recommendations and plans from the risk assessment.

Research results: The main feature of the modern disaster management concept is the tendency to invest in disaster prevention and disaster risk reduction. Especially, it is aimed at increasing the knowledge and understanding of the people and ensuring the safety of educational institutions.[2]

Table 1.

Comparative study of international experience

Only for children	Bangladesh	Disaster risk reduction risk mapping for children and maintenance of seasonal calendars are carried out.
	Indonesia	Disaster risk reduction activities are organized in schools across the country to train school-aged children
	China	Disaster preparedness training is organized as a special campaign.

According to the international experience, the understanding of disasters is provided by educational institutions. There is no such educational program in Mongolia. Therefore, in order to determine the needs, 13 state-owned general education schools and 10 non-state-owned schools were selected, and a general disaster risk assessment and survey.

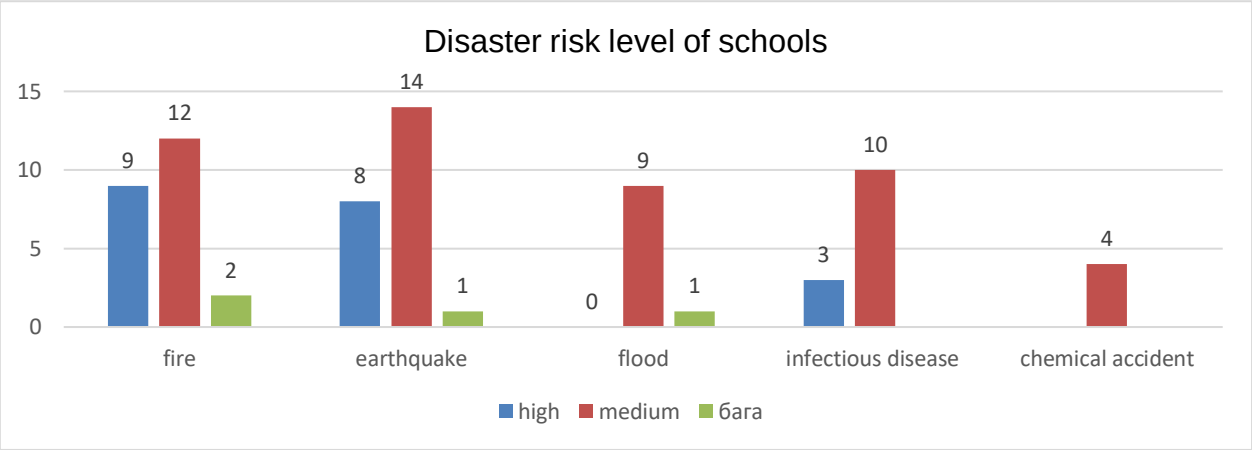

Chart 1. disaster risk level of schools

23 general education schools were considered to be at risk from fire, earthquake, flood, 10 from infectious diseases, and 4 from chemical accidents. 80% of the schools are old buildings from before 2000 or from 1940 to 1989, which can be affected by earthquake and fire.

Each school's evaluation team members made recommendations and findings to the school administration and senior management to reduce risk.

Table 2.

Recommendations from students and teachers in the are of risk reduction

№	Student	Teacher and staff
1	Inclusion of disaster prevention courses and lessons in the education program	Improving the standard of school buildings
2	Every child should be able to provide first aid	To have a teacher specialized in the field of disasters, to ensure organization
3	Capacity building of teachers in the field of disasters	Provision of temporary shelters and temporary assembly areas in accordance with standards

The following issues are urgent in organizing the training:

1. Teachers are not trained in disaster management and lack knowledge and understanding.
2. If the program is implemented in the education system in the field of disasters, the workload of teachers will increase and the organization of the will be insufficient.
3. There are not enough materials and special classrooms for disaster lessons.
4. Law and legal regulations are insufficient.
5. School buildings do not meet quality standarts and are not durable.

Conclusions and recommendations: When conducting a general disaster risk assessment for educational institutions, it was found that there are about 15 types of dangerous phenomena and accidents in Mongolia, and school buildings are at risk of fire, earthquake, flood, infectious disease, and chemical accident. 80% of the schools are old brick buildings from before 2000 or from 1940 to 1989, which is a risk situation for earthquake and fire. In Mongolia, it is possible to implement programs in general education schools in the field of disasters, and it is considered necessary to include training. If disaster lessons are systematically introduced in the education system, the following importance will generally appear in the future.

- It will be a big step towards achieving the sustainable development goals. /Future personnel will work as a voice in the field of disaster risk.
- By planning for prevention and mitigation activities, damage can be minimized after a disaster. /Economy, life, property, development of the country/
- Vulnerability can be reduced by assessing disaster risk through community participation.
- Depending on the curriculum, school buildings can be built to be disaster-resistant. /The school facility serves as temporary shelter internationally and in Mongolia/
- Gain knowledge and skills to save yourself and others in times of disaster.

References:

1. NEMA compilation of news of disasters, dangerous events and accidents 2020
2. Possibilities to reduce the risk of disaster vulnerable groups Ganchimeg.Ts 2021

ASSESSMENT OF WORKING CONDITIONS IN THE SANITARY AND HYGIENIC LABORATORY

Maria Ivashchenko
Student, Moscow Polytechnic University,
Russia, Moscow

Valentina Kozhukhova
Scientific Supervisor,
Senior Lecturer, Moscow Polytechnic University,
Russia, Moscow

ОЦЕНКА УСЛОВИЙ ТРУДА В САНИТАРНО-ГИГИЕНИЧЕСКОЙ ЛАБОРАТОРИИ

Иващенко Мария Юрьевна
студент,
Московский политехнический университет,
РФ, г. Москва

Кожухова Валентина Валерьевна
научный руководитель,
старший преподаватель,
Московский политехнический университет,
РФ, г. Москва

Аннотация. Статья посвящена оценке условий работы, причем особое внимание уделяется разработке плана действий по улучшению упомянутых условий в санитарно-гигиенической лаборатории. Рассматриваются такие понятия как специальная оценка условий труда, вредных и опасных факторов в санитарно-гигиенической лаборатории.

Abstract. The article is devoted to the assessment of working conditions with special attention paid to the development of an action plan to improve said conditions in the sanitary and hygienic laboratory. Such concepts as special assessment of working conditions, harmful and dangerous factors in a sanitary and hygienic laboratory are considered.

Ключевые слова: анализ условий труда, система управления охраной труда, план мероприятий, улучшение условий труда.

Keywords: analysis of working conditions, occupational safety management system, action plan, improvement of working conditions.

Labor protection maintains its importance today in every production dueto the fact that health and lives of each employee depend on compliance with the rules of labor protection.To ensure the safety of workers, a special assessment of working conditions is carried out, which normally includes measures aimed at identifying potentially dangerous and harmful factors in the workplace and assessing their impact on the employee. It is the accuracy of the assessment that determines the efficacy and safety of work, so it must meet all the requirements of international standards in the field of labor safety.Special attention is given to improving working conditions, since it affects overall results of individual's work.Related factors include person's working capacity, state of their health, their attitude to work – all of this depends on the state of the workplace.Therefore, with the improvement of working conditions, the productivity increases, which allows the employer to improve economic performance results of the enterprise. The sanitary and hygienic laboratory likewise carries out special assessment of working conditions, as conducted research (testing) of samples uses chemical reagents (alkalis, acids, solvents, etc.), as well as equipment that has a direct impact on the health of the labor-

atory workers.Employees of the sanitary and hygienic laboratory are being exposedover extended periods to unfavorable factors of production, which negatively affect the state of their health, and in some cases leads to work-related diseases.Work-related factors that influence laboratory workers can be divided into three groups: chemical factors, physical factors and factors of the labor process.

Chemical factors include harmful chemicals, which are a substance that, upon contact with the human body in case of violation of safety requirements, can cause work-related injuries or diseases, or deviations from the norm in the state of health detected by modern methods, both during work and in the long-term life of the current and subsequent generations [2].Chemical production factors have a special effect on the human body, since they can penetrate the body invarious ways, for example, through the respiratory organs, mucous membranes, skin, or through the gastrointestinal tract. Handling harmful chemicals poses risks of poisoning and burns, gas contamination of the working area air during work related to ammonia and acids, as well as the accumulation of heavy metal salts in the body. Physical factors influence a person by certain meteorological conditions or microclimate. These conditions include: temperature, humidity, air's velocity and its barometric pressure. A change in these microclimatic parameters may negativelyaffect the condition of laboratory workers and their efficacy. Another physical factor that affects majority of the sanitary and hygienic laboratory workers is noise. Noise is defined as a set of sounds of different intensity and frequency, randomly changing over time, arising in production conditions and causing unpleasant sensations and objective changes in various functional systems of the body for workers [3].Noise can change the heart rate and increase or decrease blood pressure, thereby affecting the cardiovascular system. It's worth mentioning that frequency of exposure and noise levels directly affect the state of the central nervous system. Another physical factor in the sanitary and hygienic laboratory is electromagnetic fields,the sources of which may includea personal computer (PC), and various equipment that is utilized in laboratory research.The electromagnetic field (EMF) is a special form of matter that occurs when moving particles interact with electric charges [4].Prolonged and regular exposure to EMF can lead to increased fatigue, sleep disorders, headaches, low blood pressure, development of diseases of the central nervous system and disorders of the cardiovascular system. Factors of the labor process. The severity of labor is a characteristic of the labor process, reflecting the predominant load on the musculoskeletal system and functional systems of the body (cardiovascular, respiratory, etc.) that ensures its activity [5]. The severity of labor in the sanitary and hygienic laboratory is characterized by the mass of the lifted and manuallymovedcargo, the statistical load (the value of the statistical load per shift when holding the load, the application of effort), as well as the working posture and the inclination of the body.Physical labor requires a significant degree of muscular effort and corresponding energy expenditure. When performing muscle work, a change in the morphological composition of blood and its physicochemical properties may occur (the number of red blood cells and leukocytes increases, etc.), which indicates an increase in the functions of hematopoietic organs. Work-related diseases include pathology of the musculoskeletal systemand diseases of the upper extremities.Labor intensity is a characteristic of the labor process, reflecting the intensity of work through intellectual, sensory and emotional tension, as well as the monotony and working pattern[5]. Consequently, all three groups of production factors (chemical, physical and labor process factors) have a negative impact on the health of employees of the sanitary and hygienic laboratory. To reduce and prevent this impact, a special assessment of working conditions is carried out. Itmust be carried out by all enterprises where there is at least one employee under an employment contract. Special assessment of working conditions is a set of multi-stage system measures that are used to determineharmful and (or) hazardous production factors, as well as to assess the level of their impact on workers.Special assessment of working conditions is held at least once every five years. The exception is true to workplaces with optimal or acceptable working conditions, since the declaration automatically prolongs the results of the Special assessment of working conditions and is valid until an accident occurs at the workplace due to the fault of the employer or employee, or in case an occupational disease caused by harmful or dangerous factorsis detected. The regulatory legal document regulating the organization and conduct of the Special assessment of working conditions is the Federal Law of the Russian Federation No. 426 dated December 28, 2013 "On special assessment of working conditions". How is a special assessment of working conditions is carried out in a sanitary and hygienic laboratory? Firstly, a laboratory submits an application to conduct a Special assessment of working conditions to specialized organizations that conduct this event. After the application has been accepted, a list of workplaces is compiled where a

special assessment of working conditions will be carried out.Next, it is necessary to notify the employees of laboratory about the conduct of the Special assessment of working conditions, and provide them with the schedule of the procedure.It is also necessary to familiarize employees of the sanitary and hygienic laboratory with the results of the Special assessment of working conditions under their signature. Protocols for assessing the class of work under the influence of production factors at the workplace in question are compiled. Those protocols include information about the employer, the workplace, measuring instruments, as well as the actual and normative values of the measured parameters and specific regulatory documents establishing the method of measurement and evaluation and regulating the MPC, remote control, normative values of the measured and evaluated factor. One of the normative documents is: SanPiN 11.2.3685-21 "Hygienic standards and requirements for ensuring the safety and (or) harmlessness of environmental factors for humans". After drawing up a map of a special assessment of working conditions for each workplace of the sanitary and hygienic laboratory, and drawing up protocols for each production factor, a summary statement of the results of a special assessment of working conditions is compiled. This statement is subsequently published on the official website of the organization, if there is one. Violations of confidentiality of personal data of employees is strictly prohibited. Based on the results of a special assessment recommendationsare made to improve working conditions. It is important to develop an action plan for a specific workplace that needs to be implemented, which will justify a reduction in the class of working conditions in the future.The procedure for planning measures to improve working conditionsis related toone of the main tasks of the employer, which is, according to Article 214 of the Labor Code of the Russian Federation, is to create safe working conditions.To create these conditions, it is necessary to conduct a comprehensive assessment of the technical and organizational level of the workplace, as well as an assessment of the factors of the production environment and the labor process. Based on these estimates, the employer creates such working conditions that cannot lead to harm of the health of the employees. Therefore, every year the employer takes measures to improve working conditions and work-related safety at the enterprise.The standard list of measures to improve working conditions and occupational safety and reduce occupational risks was approved by the Order of the Ministry of Health and Social Development of Russia dated 01.03.2012 N181n (as amended. dated 06/16/2014). Based on the recommended measures, it can be concluded that the development of an appropriate plan allows the employer to minimize damage to the life and health of the employees.Conducting a special assessment of working conditions in a sanitary and hygienic laboratory is an obligatory aspect in the labor process, since the safety of working conditions, the life and health of laboratory employees depend on it. It is the accuracy of the assessment that determines the efficacy and safety of work, so it must meet all the requirements of international standards in the field of occupational safety. Labor protection is the most important industry in the present time. Since specialists in the field of labor protection do everything possible to ensure that employees of various enterprises preserve their health and life. Therefore, carrying out a special assessment of working conditions is necessary for all employers, because the working capacity, life and health of people depend on it.

References:

1. Dangerous and harmful production factors. URL: https://www.protrud.com/опасные-и-вредные-производственные-факторы / (Accessed: 01.03.2023)
2. Life safety: a textbook / V.A. Kozlovsky, A.V. Kozlovsky, O.L. Uporov. Yekaterinburg: Publishing House of the Russian State prof.-ped. un-ta, 2013 314 p.
3. Zhovtyanskaya E.V. Harmful production factors. The influence of harmful physical factors of the production environment on the human body. / E.V. Zhovtyanskaya. – village. MaksatikhaTver region, 2015.
4. Electromagnetic field, its effect on a person, measurement and protection. Access mode: https://pcgroup.ru/blog/elektromagnitnoe-pole-ego-vliyanie-na-cheloveka-izmerenie-i-zaschita / (Accessed: 01.03.2023)
5. Devisilov V.A. D32 Labor protection: textbook. – 3rd ed., ispr. and add. – M.: FORUM:INFRA-M, 2013 – 448 p.: ill. – (Vocational education).

СНИЖЕНИЕ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РИСКА ОТ ВЫБРОСОВ В АТМОСФЕРУ КОТЕЛЬНЫХ

Уколова Анастасия Николаевна
студент,
Московский политехнический университет,
РФ, г. Москва

Кожухова Валентина Валерьевна
научный руководитель,
старший преподаватель,
Московский политехнический университет,
РФ, г. Москва

REDUCTION OF ENVIRONMENTAL RISK FROM EMISSIONS INTO THE ATMOSPHERE OF BOILER HOUSES

Anastasia Ukolova
Student, Moscow Polytechnic University,
Russia, Moscow

Valentina Kozhukhova
Scientific director,
Senior Lecture, Moscow Polytechnic University,
Russia, Moscow

Аннотация. В данной статье рассматриваются рекомендации по снижению экологического риска от выбросов отходящих газов котельных, поступающих в атмосферный воздух из организованных источников (дымовых труб).

Abstract. This article discusses recommendations for reducing the environmental risk from emissions of boiler exhaust gases entering the atmospheric air from organized sources (chimneys).

Ключевые слова: экологический риск, котельные, котельные установки, выбросы продуктов сгорания топлива, атмосферный воздух, загрязнение.

Keywords: environmental risk, boiler houses, boiler plants, emissions of fuel combustion products, atmospheric air, pollution.

Emissions from boilers are one of the main sources of environmental pollution. They contain various harmful substances such as nitrogen oxides, sulfur, carbon, and others. These substances can lead to various problems such as climate change, health issues for humans and animals, as well as damage to vegetation. Therefore, comprehensive measures are necessary to minimize the negative impact of boilers on the environment. In this process, it is important to consider both technical and organizational aspects, and also involve government agencies and society to address this problem.

Boiler installations are a complex of devices designed to produce steam or hot water by burning fuel. Boiler houses are mandatory elements of infrastructure, thanks to them, housing organizations, budget organizations and other consumers are provided with hot water and thermal energy, but they have a significant drawback – emissions of fuel combustion products that enter the atmospheric air through chimneys, thereby polluting it. Emissions into the atmosphere from such enterprises become a serious threat to human health and the environment.

Risk assessment is a process aimed at calculating or assessing the risk to a given system as a result of exposure to a given substance, taking into account the characteristics inherent in both the substance and the system itself.

The analysis of the environmental risk from the exhaust gas emissions of boiler houses allows to identify sources. Their risk level exceeds the permissible level. Consideration of the influence on parameters the emission sources, (chimneys) will allow to implement environmental measures.

Risk assessment can be carried out by various methods, such as 'assessment of non-carcinogenic risk by reference doses', 'assessment of the risk of air pollution by average daily concentrations', 'assessment of the risk of air pollution by average annual concentrations', 'risk assessment by concentration of pollutants in the workplace' and other methods.

The acceptable total carcinogenic risk is 0.001, and the acceptable total non-carcinogenic risk is 0.02.

Based on the results of calculations made in accordance with the 'Guidelines for the assessment of occupational hazard to the employees health. Organizational and methodological foundations, principles and evaluation criteria', the sources of emissions from the boiler house of JSC 'Cascade-Energo', the boiler house of LLC 'Shinoremontnyy zavod' and the boiler house of CS 'Vertikos' do not exceed the level of acceptable total carcinogenic risk, and there are no carcinogenic substances in the emissions of the boiler house ZATO 'Solnechnyy'.

The total environmental risk of the sources of the boiler house of JSC 'Cascade-Energo', the boiler house of CS 'Vertikos', the boiler house of LLC 'Shinoremontnyy zavod' and the boiler house ZATO 'Solnechnyy' exceed the acceptable level for non-carcinogenic substances.

Since the sources of the boiler house of JSC 'Cascade-Energo', the boiler house of CS 'Vertikos', the boiler house of LLC 'Shinoremontnyy zavod' and the boiler house of ZATO 'Solnechnyy' have exceeded an acceptable level of risk, an assessment was made for them of the speed effect of the gas-air mixture and the height of the chimney on the level of risk.

As a result of the calculations made, it was found out that with an increase in the height of the pipe of the emission source, it is possible to reduce the total environmental risk or with an increase in the exiting rate of the gas-air mixture from the organized source of emissions (by narrowing the mouth of the chimney). Also, an increase in the rate of exit of the gas-air mixture from the chimney can be obtained due to the introduction of traction devices.

In addition, environmental risk reduction can be achieved by reducing emissions of nitrogen oxides. This can be achieved as a result of the introduction of two-stage fuel combustion, since the formation of these oxides depends on the mode and burning temperature and the device of the combustion process. The oxygen concentration determined by the excess air in the furnace has a great influence nitrogen oxides on the formation.

Nitrogen oxides are mainly formed in the combustion chamber. As a result of the interaction of nitrogen oxides (NO) with atmospheric air, additional oxidation and conversion of nitrogen oxide into more toxic nitrogen dioxide (NO_2) occurs at the exit of the chimney.

Two-stage fuel combustion is the air supply to the burner devices in two stages: at the first stage, a smaller amount of air is supplied, and at the second – more. As a result, gasification of the fuel occurs at the first stage, which occurs when it is incomplete combustion. Gasification is the process of converting the organic part of the fuel into a gaseous by the action of an oxidizer (air), it is associated with a decrease in temperature. At the second stage, afterburning of the formed gases occurs, which leads to a decrease in the nitrogen oxides yield by about two times, as a result, there is a reduction in the environmental risk from emissions into the atmosphere of boiler houses.

Emissions from boilers pose a threat not only to the environment but also to human health, especially those living near such facilities. To solve this problem, a comprehensive approach is necessary, which includes both technical measures (the use of modern technologies and equipment that allow reducing emissions of harmful substances) and organizational measures (control over the fuel combustion process and regular inspection of equipment for compliance with safety and environmental standards). This requires joint efforts from government agencies, companies, and society as a whole. Minimizing the negative impact of boilers on the environment is a complex task that requires a comprehensive approach and the participation of all stakeholders. By taking necessary measures, we can make our lives safer and healthier, and the environment cleaner and more sustainable.

References:

1. Kasyanenko A.A. Modern methods of risk assessment in ecology: textbook / A.A. Kasyanenko. – Moscow: RUDN, 2008. – 271 p.
2. Assessment of environmental risk from emissions into the atmosphere of boilers on various fuels. Ukolova A.N., "Science and youth: problems, searches, solutions", Proceedings of the All-Russian Scientific Conference of Students, Postgraduates and Young Scientists, Issue 26. Part II. Technical Sciences / SibGIU Publishing House, 2022. – pp. 282-285.
3. Sorkin Ya.G. Waste–free production in the oil refining industry. – M., Chemistry, 1983. – 200 p., ill.

RUBRIC

«ECONOMICS»

AFFORESTATION POLICY AND MANAGEMENT OF SPECIALLY PROTECTED AREAS IN MONGOLIA

B. Tergel
Master's student
National university of Mongolia,
Mongolia, Ulaanbaatar

G. Baasanjav
Supervisor,
National university of Mongolia,
Mongolia, Ulaanbaatar

Abstract. In this text, the afforestation of specially protected areas in Mongolia is mentioned in legal, social and ecological contexts.

Keywords: Afforestation policy, specially protected area, legal frameworks, ecological considerations, social and economic considerations.

Ecological considerations

Ecological considerations play a crucial role in the successful planning and implementation of afforestation and protected area management initiatives in Mongolia. Biodiversity conservation, water resources, climate change, and habitat connectivity are some of the key ecological considerations that must be taken into account when planning and implementing these initiatives. The conservation of biodiversity in Mongolia is important as it is home to a diverse range of plant and animal species, many of which are endemic to the region. It is necessary to select appropriate species for afforestation, protect key habitats for endangered species, and control invasive species. Mongolia's forests and protected areas are also critical sources of water for local communities, and hence, it is important to consider their impact on water resources by selecting appropriate species that require low water and implementing measures to control erosion and sedimentation. Due to Mongolia's vulnerability to climate change, it is important to consider the potential impacts of climate change on ecosystems and take steps to enhance their resilience by selecting more resilient species and restoring degraded ecosystems. Finally, enhancing habitat connectivity is also crucial as Mongolia's forests and protected areas are often fragmented. Implementing wildlife corridors, protecting migration routes, and connecting fragmented habitats through afforestation initiatives are some of the measures that can be taken to enhance habitat connectivity.

Overall, ecological considerations must be taken into account to ensure that these initiatives are effective, sustainable, and contribute to the conservation of Mongolia's unique ecosystems.

Social and economic considerations

The social and economic considerations involved in afforestation and protected area management initiatives in Mongolia are significant. Local communities are dependent on these resources for their livelihoods, so it is essential to engage with them and take their needs and priorities into account. Alternative livelihoods, access to markets, and fair sharing of benefits among all stakeholders are important in this regard. Mongolia's forests and protected areas are also important tourism destina-

tions, so sustainable tourism practices must be promoted, and infrastructure and services should be developed to support tourism. Additionally, since Mongolia is rich in natural resources such as minerals and timber, strategies must be developed to minimize the impacts of resource extraction on forests and protected areas. It is crucial to ensure that the benefits of these initiatives are not outweighed by negative impacts on the environment or local communities. Social and economic considerations are vital for the successful planning and implementation of afforestation and protected area management initiatives in Mongolia. By taking these considerations into account, it is possible to ensure that these initiatives are sustainable, inclusive, and benefit local communities.

Legal and regulatory frameworks

In Mongolia, afforestation and protected area management are governed by a range of legal and regulatory frameworks. Here are some of the key laws and regulations that are relevant to afforestation and protected area management in Mongolia:

- Forest Law: The Forest Law of Mongolia was first enacted in 1997 and has since been revised several times. The law provides a framework for the management, protection, and use of forest resources in Mongolia, including afforestation activities. It also establishes the rights and responsibilities of forest owners and users.
- Law on Special Protected Areas: The Law on Special Protected Areas was enacted in 2000 and provides a legal framework for the establishment, management, and protection of specially protected areas in Mongolia. The law identifies different categories of protected areas, including national parks, nature reserves, and protected landscapes.
- Environmental Protection Law: The Environmental Protection Law of Mongolia was enacted in 1995 and has since been revised several times. The law sets out the legal framework for the protection and management of the environment in Mongolia, including the management of protected areas and afforestation activities.
- Land Law: The Land Law of Mongolia was enacted in 2002 and provides a legal framework for the management and use of land resources in Mongolia. The law includes provisions related to the allocation of land for afforestation purposes and the rights and responsibilities of landowners and users.
- State Policy on Forest and Afforestation: The State Policy on Forest and Afforestation was approved in 2007 and provides a strategic framework for the development and management of forest resources in Mongolia. The policy includes specific targets related to afforestation activities, including the establishment of forest plantations and the promotion of sustainable forest management practices.

These laws and regulations provide a legal framework for the management and protection of forest resources and protected areas in Mongolia. However, the implementation and enforcement of these laws can be challenging, particularly in remote and rural areas of the country.

Conclusion

Afforestation in Mongolia's protected areas is an important aspect of sustainable land use management and wildlife conservation. Legal and regulatory frameworks governing afforestation and protected area management should be considered, along with ecological, social, and economic considerations. Mongolia has established laws and policies related to forest and wildlife conservation, protected areas, and sustainable land use management. Ecological considerations include biodiversity conservation, water resources, climate change, and habitat connectivity. Social and economic considerations include engaging with local communities, developing alternative livelihoods, promoting sustainable tourism, and minimizing the impacts of resource extraction. By taking a holistic and inclusive approach, afforestation initiatives can be effective, sustainable, and contribute to the conservation of Mongolia's unique ecosystems.

References:

1. United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC)

2. Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) reports
3. Forest Law of Mongolia (1997)
4. Law on Special Protected Areas (2000)
5. Environmental Protection Law of Mongolia (1995)
6. The Land Law of Mongolia (2002)
7. State Policy on Forest and Afforestation of (2007)

ҚАЗАҚ ТІЛІНДЕ МАҚАЛАЛАР

БӨЛІМ

«ЭКОНОМИКА»

АСТЫҚ ШАРУАШЫЛЫҒЫНДАҒЫ ТЕХНОЛОГИЯЛЫҚ ЖАҢҒЫРТУ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛКАСЫНЫҢ АГРОӨНЕРКӘСІП КЕШЕНІҢ ДАМУЫНЫҢ НЕГІЗІ РЕТІНДЕ

Тлеуова Айганым Манарбековна
магистрант,
Абай атындағы Қазақ Ұлттық
Педагогикалық Университеті,
Қазақстан, Алматы қ.

Канабекова Меруерт Адильхановна
ғылыми жетекші,
Абай атындағы Қазақ Ұлттық
Педагогикалық Университеті,
Алматы қ., Қазақстан

ТЕХНОЛОГИЧЕСКАЯ МОДЕРНИЗАЦИЯ В ЗЕРНОВОМ ХОЗЯЙСТВЕ КАК ОСНОВА РАЗВИТИЯ АГРОПРОМЫШЛЕННОГО КОМПЛЕКСА РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Тлеуова А.М.
магистрант,
Казахской национальный педагогический
университет имени Абая,
Казахстан, г. Алматы

Канабекова М.А.
Казахской национальный педагогический
университет имени Абая,
Казахстан, г. Алматы

TECHNOLOGICAL MODERNIZATION IN GRAIN FARMING AS THE BASIS FOR THE DEVELOPMENT OF THE AGRO-INDUSTRIAL COMPLEX OF THE REPUBLIC OF KAZAKHSTAN

A. Tleuova
Kazakh National Pedagogical
University named after Abay,
Kazakhstan, Almaty

M. Kanabekova
Kazakh National Pedagogical University named after Abay, Kazakhstan, Almaty

Аңдатпа. Астық шаруашылығы Қазақстанның ауыл шаруашылығы өндірісінің жетекші саласы болып табылады. Астық өндіру деңгейі өте маңызды экономикалық және саяси мәнге ие. Астық-бұл халықтың негізгі азық-түлік өнімі, өңдеу өнеркәсібінің көптеген салалары үшін шикізат, өнімділігі жоғары мал шаруашылығын қарқынды жүргізу шарты, экспорт нысанасы. Алайда, осыған қарамастан, біздің елімізде астық саласын құрылымдық-технологиялық жаңғыртудың төмен қарқыны сақталуда, дақылдар өнімділігінің деңгейі төмен болып қалуда. Дамыған елдермен салыстырғанда отандық ауыл шаруашылығы техникасының негізгі түрлерімен қамтамасыз етілуі әлдеқайда төмен, қазіргі заманғы агротехникалық әдістерді енгізу ауқымы жеткіліксіз. Мұның бәрі негізсіз шығындарға алып келеді және сонымен бірге Технологиялық даму есебінен астық саласын дамытудың іске асырылмаған үлкен мүмкіндіктерін көрсетеді.

Аннотация. Зерновое хозяйство является ведущей отраслью сельскохозяйственного производства Казахстана. Уровень производства зерна имеет исключительно важное экономическое и политическое значение. Зерно – это основной продукт питания населения, сырье для многих отраслей перерабатывающей промышленности, условие интенсивного ведения высокопродуктивного животноводства, предмет экспорта. Однако несмотря на это, в нашей стране сохраняются низкие темпы структурно-технологической модернизации зерновой отрасли, уровень урожайности культур остается низким. Обеспеченность основными видами техники отечественного сельского хозяйства по сравнению с развитыми странами намного ниже, масштабы внедрения современных агротехнических приемов недостаточны. Все это приводит к неоправданным потерям и одновременно свидетельствует о больших нереализованных возможностях развития зерновой отрасли за счет технологического развития.

Abstract. Grain farming is the leading branch of agricultural production in Kazakhstan. The level of grain production is of extremely important economic and political importance. Grain is the main food product of the population, raw materials for many branches of the processing industry, a condition for intensive management of highly productive animal husbandry, an export item. However, despite this, low rates of structural and technological modernization of the grain industry remain in our country, the level of crop yield remains low. The availability of the main types of equipment of domestic agriculture is much lower in comparison with developed countries, the scale of introduction of modern agrotechnical techniques is insufficient. All this leads to unjustified losses and at the same time indicates large unrealized opportunities for the development of the grain industry due to technological development.

Түйінді сөздер: агроөнеркәсіптік кешен, инновация, ауыш шаруашылығы, бағдарламалық құжат, қайта өңдеу салалары, инфрақұрылым

Ключевые слова: агропромышленный комплекс, инновация, сельское хозяйство, программный документ, перерабатывающие отрасли, инфраструктура

Keywords: agro-industrial complex, innovation, agriculture, program document, processing industries, infrastructure

Заманауи Қазақстан экономикасының стратегиялық міндеттері бәсекеге қабілетті өнім алуға және республиканың өнеркәсіптік және ғылыми-техникалық әлеуетін сақтау мен дамыту арқылы экономикалық мүдделерді қамтамасыз етуге бағытталған отандық ғылыми сыйымды өндірісті дамыту, жаңа ақпараттық технологияларды әзірлеу және игеру болып табылады [1].

Соңғы жылдары Қазақстан экономикасы дамудың жаңа кезеңінде өндірісті оның барлық салалары мен аяларында жаңартуға бағытталған жедел жаңғырту жолында тұр. Бұл кезең іске асырылатын мемлекеттік бағдарламалар мен "Қазақстан 2050" Стратегиясында белгіленген шаралар негізінде елдің индустриялық-инновациялық дамуымен тікелей байланысты [2].

Экономика салалары мен салаларын жаңғырту процесі өткен ғасырдың ортасында орнықты экономикалық өсуді қамтамасыз ететін шарт ретінде көрініс бере бастады. Бұл процесс өндіріске жаңашылдықты, яғни заманауи талаптарға жауап беретін жетілдірулерді енгізуді көздеді [3].

Жаңғырту процесіне осындай көзқараспен ауыл шаруашылығының технологиякалық жаңғыртуды жаңа жоғары өнімді және ресурстарды үнемдейтін техникамен техникалық қайта жарақтандыру атауға болады.

Агроөнеркәсіп кешеніндегі инновациялық жаңғырту бұл көп шығынды қажет ететін салалардың бірі, төмендегі кестеде тұқым шаруашылығын қоса алғанда, дәнді және дәнді-бұршақты дақылдарды өсіруге кеткен шығындар көрсетілген.

Кесте 1.

Инновацияларды жүзеге асыруға арналған шығындар сомасы, млн тг

Аумақтар	2017	2018	2019	2020
Қазақстан Республикасы	3690,0	10551,0	4036,7	10900,3
Ақмола облысы	885,9	889,0	1651,8	485,1
Ақтөбе облысы	65,1	X	-	-
Алматы облысы	-	-	-	x
БҚО	-	98.7	44,4	-
Жамбыл облысы	27,0	-	-	-
Қарағанды облысы	155,5	1220,9	602,7	835,7
Қостанай облысы	119,9	575,0	84,3	141,6
Павлодар облысы	341,4	416,5	455,0	333,0
СҚО	1310,7	5293,5	517,5	4334,7
Түркістан облысы	-	-	-	50,2
ШҚО	784,4	2057,3	681,0	4707,9

Инновацияларды жүзеге асыруға кеткен шығындар Қазақстан Республикасы бойынша 2020 жылы 10900,3 млн тг құрады. 2019 жылмен салыстырғанда 37% артқан. Бұның себебі ретінде дүниежүзінде болып жатқан Covid-19 вирусының зардаптары ретінде түсінуге болады.

СҚО еліміздің астық отаны болғандықтан өңірде модернизациялану дамып келеді және 2020 жылы оған кеткен шығын 4334,7 млн тг құрады. [4]

Дүниежүзінде қалыптасып жатқан климаттың өзгеруі, жер бетіндегі адам санының көбеюі және тағы басқа болып жатқан құбылыстар жердің тозуына әкеліп жатыр. Жер ресурстарын ақылға қонымды етіп басқару адамдарға шынымен де қажетті болып табылады. Оны жүзеге асырудың бір ғана амалы технологиялық жаңғыртуды пайдалану. Ол инновациялық жаңғыртудың көмегімен іске асырылады.

Астық өндірісінің қалыптасу дәрежесі ұлттық экономиканың өзін-өзі қам-тамасыз етуінің, сондай-ақ әр елдің әл-ауқатының басты сипаттамаларының бірі болды. Бір жағынан, бұл стратегиялық сипатқа ие, ол астық өндірісі мемлекеттің назар аударатын құнды нәтижелерінің бірі, ал екінші жағынан, агроөнеркәсіптік кешенді қалыптастырудың негізі болып табылады. Астық-тек қара нан мен жарма ғана емес, сонымен қатар, сиыр еті, құс еті және т.б [5].

Сурет 1. Қазақстан Республикасындағы астық шаруашылығында инновациялық өнімдердің (тауарлар және көрсетілген қызметтер) жалпы көлемі

Ұлттық статистикалық комитеті деректері бойынша Қазақстанда астық шаруашылығының инновациялық өнімдерінің жалпы көлемі 2020 жылы 2054 миллион тг құрады. 2019 жылмен салыстырсақ 21,3% артқанын көруге болады. Бұл суретте барлық инновациялық астықпен айналысатын облыстар көрсетілген.Облыстардың ішінен ең көп, жалпы өнімі 2019 жылы 777,2 млн тг құрайтын инновациялық астық өнімдерін Жамбыл облысы өндірді. БҚО жалпы өнімі 2018 жылы 9 млн құраған. [6]

Астық өндірісіндегі инновациялық процесстердің дамуы өндіріс қажеттіліктерімен, қолда бар материалды-техникалық қорлармен, ғылым мен техниканың, сонымен қатар, тәжірибеге озық өндірісті енгізу мүмкіндігімен аңықталады.

Әлбетте, өсімідік шаруашылығының бір гектар ауданынан алынатын өнімділігі салыстырмалы түрде аз болатындықтан, өнім қымбат болады. Алайда, бұл бағыт фермерлер арасында қызығушылық тудырады, себебі экологиялық өнімдерге жоғары сұраныс жоғары бағаны белгілеуге және 1 гектар жерден жақсы пайда алуға мүмкіндік береді. Бұл ретте өсімдік шаруашылығындағы дәлдік егіншілік пен экологиялық технологиялар бір-біріне балама болып табылмайтынын, керісінше бірін-бірі толықтырып, бір өндіріс циклы шеңберінде тең дәрежеде пайдалануы мүмкүн екенін атап өту маңызды.

Дамыған елдердің агроөнеркәсіптік өндірісінде тауар өндірушілердің сөздігінде негізгі сөзі «технология» болып табылады. [7]

Жоғары технологиялық және урбанизацияланған әлемде өмір сүретін жаңа заманның адамдары экология мен дұрыс тамақтану мәселелеріне қатты көңіл бөле бастады. Бұл жағдай барлық жерде экологиялық таза азық түлікке деген сұраныстың көтерілуне алып келді. Адамдардың осыған деген түсініктері әртүрлі, сондықтан бұған нақты жауап беру қиын. Шындыққа қарсы күнә жасамай, экологиялық таза тамақ деп айтуға болатын жалғыз нәрсе ол тыңайтқыштарды, химиялық заттарды және ГМО-ны аз немесе мүлдем қолданбау арқылы өсіруді түсіндіреді.

Сурет 2. ҚР жаңа технологиялар мен техника объектілерін пайдаланған ұйымдар саны

Қазақстанда инновациялық және технологиялық белсенділік өте төмен болғанына қарамастан, ол бірқатар дақылдардың әлемдік өндірісінің едәуір бөлігін алады (бидай 14,8 %). Ұлттық статистика мәліметтері көрсеткендей, ҚР жаңа технологиялар мен техника обьектілерін пайдаланған ұйымдар саны 2017жылы 21 құраса, 2020 жылы бұл көрсеткіш екі есе баяулаған. Астық шаруашылығында қолданылатын жаңа технологиялар мен техника объектілерін пайдаланған ұйым саны тек 12 құраған. [9]

Шетелдік ең озық технологияларды ауыл шаруашылығына тарту ұлттық ішкі жалпы өнімдегі ғылымды қажетсінетін ауыл шаруашылығы өнімін молайтуға ықпал етеді, аграрлық өнеркәсіп кешеніндегі модернизацияның тиімді құралдарының бірі және саланың техникалық-технологиялық тұрғыда артта қалушылығынан құтқаратын маңызды шара болып табылады. Қазақстанның аграрлық секторы инновациялар енгізу үшін экспорттық мүмкіндіктер мен жоғары потенциалға ие. Сондықтан еліміз ауыл шаруашылығының инновациялық және экономикалық дамуына аса көңіл бөлу қажет. Қазіргі уақытта Қазақстан өндірісті техникалық тұрғыда қайта жарақтандыруға арналған қолайлы жағдай жасауда, ауыл шаруашылығына технологиялар мен инвестициялар тарту үшін лизинг схемаларын, жеңілдіктер мен преференцияларды іске асыру қажет.

Заманауи агротехнологиялар ауыспалы егістер, топырақты өңдеу, тыңайтқыштар мен өсімдіктерді қорғау жүйелері арқылы агроландшафтты басқарудың бірыңғай жүйесіне қосылған. Осылайша, егіншіліктің бейімделгіш-ландшафтық жүйелерінің ажырамас бөлігі болып саналады. Бұл жағдайда агротехнологиядың жекеше ерекшеліктері бар. Ең алдымен олар сорттың түрленуімен, оның өнімділігі мен өнім сапасы, ауруларға, зиянкестерге, құрғақшылыққа қарсы тұруға төзімділігімен анықталады. Өз кезегінде, сорттың жеке түрі: мақсатына, қарқындылығына және басқа параметрлерге сәйкес өндіріс процесін басқарудың белгілі бір жүйесі және агроценоздың құрылымдық моделіне сәйкес келеді [9].

Сурет 3. Инновациялық агротехнологиялардың классификациясы(Авторлмен жасалған)

Ауыл шаруашылығындағы ресурс үнемдейтін технологиялар материалдық-техникалық, еңбек, қаржы, табиғи және басқа ресурстарды негізінен өндірісті қарқындату және шығындарды азайту негізінде өзіндік құнын төмендету және жоғары сапалы өнім алу мақсатында пайдалануға үнемді мүмкіндік береді.

Түрлі талдауларға сәйкес, қоғамда ресурс үнемдейтін технологияларды пайдалануды ілгерілету отынды жағу салдарынан атмосфераға көміртектің шашырауын 16% – ға азайтуға мүмкіндік береді.

Осылайша, астықтың жоғары және тұрақты өнімділігі, өнімнің жоғары тұтынушылық сапасы бар табиғи ресурстарды оңтайлы және экологиялық қауіпсіз пайдалануды қамтамасыз ететін астық өндірісінің тиімді агротехнологияларын әзірлеу астық шаруашылығын дамытудың басты факторларының бірі болып табылады.

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. Исабеков Б.Н. Мухамбетова Л.Қ. (2017), Инновация және кәсіпкерлік оқулық, Астана 118 б
2. Қазақстан Республикасын үдемелі индустриялық-инновациялық дамыту жөніндегі 2010-2014 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарлама. Қазақстан Республикасы Президентінің 2010 жылғы 19 наурыздағы №958 Жарлығымен бекітілген.
3. Экономический словарь /Под редакцией А.Н.Азрияцана.– М: Институт новой экономики, 2007.
4. Қр статистикалық комитеті сайтында қолжетімді https://taldau.stat.gov.kz/kk/ConstructorWizard/PivotGridPageWizard
5. Интернационал Казахстана. (2021). ЗЕРНОВОЕ ПРОИЗВОДСТВО КАЗАХСТАНА. [онлайн] Доступно по адресу: <https://international.kz/644-zernovoe-proizvodstvo-kazahstana.html>.
6. 1 сурет 2021 ж. [сурет] Қолжетімді: https://stat.gov.kz/
7. Горпинченко К.Н., Луценко Е.В. Г (2013) Прогнозирование и принятие решений по выбору агротехнологий в зерновом производстве с применением методов искусственного интеллекта (на примере СК-анализа). Монография. –КубГАУ, Кубанский государственный аграрный университет, ,© ФГБОУ ВПО Краснодар
8. 2 сурет 2021ж. [сурет] Қолжетімді: https://stat.gov.kz/
9. Нещадим Н.Н. (2019), Технология аграрного производства: методические рекомендации , КубГАУ,Н.Н. Нещадим, Г.Ф. Петрик , Краснодар

ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІК ИНДУСТРИЯСЫ ЖӘНЕ ЦИФРЛЫҚ МАРКЕТИНГ

Хамидолла Әнел Бекболатқызы
зерттеу университетінің магистранты,
С. Сейфуллин атындағы Қазақ агротехникалық
Қазақстан, Астана қ.

Аннотация. Жылжымайтын мүлік нарығы – бұл жылжымайтын мүлікті құруды, беруді, басқаруды және қаржыландыруды қамтамасыз ететін нарықтық механизмдердің өзара байланысты жүйесі. Жылжымайтын мүлік нарығы – бұл бағалар мен тәуекел деңгейлері, жылжымайтын мүлікке инвестициялардың тиімділігі және т.б. бойынша бір-бірінен айтарлықтай ерекшеленетін аймақтық және жергілікті нарықтардың жиынтығы.

Түйінді сөздер: Жылжымайтын мүлік, цифрлық маркетинг, технологиялар.

Құрылыс жобасының бағасы уақыт өте келе өзгеруі мүмкін. Басты себептердің бірі – жылжымайтын мүлік нарығының алыпсатарлық сипаты. Жылжымайтын мүлік нарығы салыстырмалы түрде қысқа мерзімде көп ақша жинай алады, осылайша тауарлар мен ақша ағыны арасындағы тепе-теңдікті бұзады.

Жылжымайтын мүлік маркетингі соңғы жиырма жылда негізінен цифрлық технологияның арқасында түбегейлі өзгерді. Интернет-платформалардың делдал веб-сайттар ретінде қол жетімділігіне байланысты жеткізушілер, тұтынушылар және жылжымайтын мүлік агенттері арасындағы қарым-қатынастың күрделілігі артты. Жылжымайтын мүлік агенттіктерінің алдында технологиялық тұрғыдан даму міндеті тұр, бірақ сонымен бірге маркетингтік арналар мен презентация нұсқаларының кең тізімі бар. Болашақта әлеуметтік медиа мен бейне ағындық платформалар жылжымайтын мүлік маркетингінде одан әрі төңкеріс жасай алады, бұл жылжымайтын мүлік брендингі мен халықаралық сату тұрғысынан қосымша әлеует ұсынады.

Жылжымайтын мүлік маркетингі – бұл бренд құру, клиенттерді тарту, жылжымайтын мүлікпен мәмілелер жасау арқылы сатылымдар мен кірістерді арттыру мақсатында бірегей құндылық ұсыныстарды көпшілікке насихаттауды қамтитын маркетингтік стратегия. Дәлірек айтсақ, бұл жылжымайтын мүлік кәсіпорынға қызығушылық таныту, клиенттің сеніміне ие болу туралы. Жылжымайтын мүлік маркетингінің түпкі мақсаты- конверсиялау. Маркетингтің көмегімен жылжымайтын мүлікті сату және басқару, жалға беру және т. б. сияқты қызметтерді ұсына алады [2].

Цифрлық маркетинг бизнеске күшті және сенімді қарым-қатынас орнатуға көмектеседі. Содан кейін бұл қарым-қатынас нақты перспективаларға айналуы мүмкін. Цифрлық маркетинг мақсатты жарнамадан іздеу жүйесінің нәтижелеріне дейін барлығын қамтитын деректерге негізделген зерттеулерге сүйенеді. Заманауи технологиялар мен ақпараттың арқасында бизнесті цифрландыру процесі бұрынғыдан да оңай.

Жылжымайтын мүлік болашақ аудиторияда эмоцияларды оятуға арналған мазмұн арқылы тартымды оқиғаларды тоқуға тамаша мүмкіндіктер береді. Бақытты және мазмұнды үй сатып алушылары бар жақсы көрінетін мүліктер маркетинг үшін айтуға болатын тартымды және талпындыратын көрнекі оқиғаларды жасайды. Бұл ғана емес, үйді сатып алу немесе сату кезіндегі стресстің мөлшерін ескере отырып, сатып алушылар құнды мазмұнды құруға жол жасай отырып, жарамды және пайдалы ақпарат пен нұсқаулықты қалайды. Цифрлық маркетинг әсерлі маркетингтік стратегияны әзірлеу үшін екі аспектіні, визуалды әңгімені және мазмұнды құруды біріктіреді.

Цифрлық маркетинг бренд құнын құруда, бренд туралы мәлімет таратуда, бәсекелестіктен ерекшеленуде және интернет пайдаланушыларының назарын аударуда өте маңызды. Интернетті пайдаланушылар онлайн көздерден алатын ақпарат көбірек болғандықтан, олардың көпшілігі цифрлық маркетингке назар аударады. Сол сияқты, жылжымайтын мүлік индустриясы бұл

трендтен артта қала алмайды. Сондықтан жылжымайтын мүлік маркетингінің перспективаларын қарастырайық:

1. Бейне ағынының технологиялары.

Жылжымайтын мүлік маркетингі үшін де қолдануға болатын цифрлық онлайн технологиялар қарқынды дамып келеді. Қазірдің өзінде жылжымайтын мүлік бейнелерді қолдана отырып сатылады, ал жаңа ғимараттар жағдайында онлайн режимінде көруге болатын графикалық бейне модельдеуді қолдана отырып сатылады. Осылайша, болашақта YouTube сияқты бейне арналар арқылы маркетинг одан да маңызды болуы мүмкін, бұл бүгінде тұтыну тауарлары мен көлік құралдары сияқты жаппай өндірілетін өнімдер үшін норма болып табылады. Мұнда жарнамалық бейнелер, өнім шолулары және деректі фильмдер бейне арналарда орналастырылады, содан кейін оларды пайдаланушылар бағалай алады, ұнатуы мүмкін және бөлісе алады. Бейнелер арқылы одан да кеңірек үш өлшемді және динамикалық презентацияның арқасында мүдделі тараптарды одан да белсенді түрде тартуға болады.

2. Әлеуметтік медиа маркетингі.

Бұл тұрғыда әлеуметтік медиа маркетингі жылжымайтын мүлік секторы үшін одан да маңызды бола алады. Қазірдің өзінде әсер етушілер деп аталатындар тұтыну тауарларын интернетте қарау және жылжыту үшін қолданылады (O ' Neill 2019, 42-бет). Әсер етушілер-бұл бейнелерді өздері жасайтын және орналастыратын онлайн – қоғамдастықта жақсы байланысы бар адамдар. Олар жарнамаланатын нысанды ұсынғаны үшін жеткізушілерден ынталандыру алады. Бұл арна тұтынушыларға оңай жетеді және шынайы әсер мен әсер етушілермен жеке қарым-қатынас арқылы әсер етеді (Левин 2020, 19ff Б.). Жылжымайтын мүлік маркетингінде әсер етушілер әлеуетті клиенттердің үлгілері ретінде нысандарға бара алады, содан кейін жеке құжаттарымен бірге Жылжымайтын мүлік турын онлайн режимінде орналастыра алады. Бұл маркетингтік стратегия әсіресе кең клиенттік базаға арналған, сонымен қатар халықаралық нарықта ұзақ уақыт бойы сатылатын ірі жаңа құрылыс жобалары үшін өте қолайлы.

3. Жылжымайтын мүлік брендтерінің өсіп келе жатқан маңызы және сенімділікті арттыру.

Интернеттің жылжымайтын мүліктің орталық маркетингтік платформасы ретінде дамуына және жылжымайтын мүлік нарығының интернационализациясына байланысты жылжымайтын мүлік брендтерінің маңыздылығы қазірдің өзінде өсті. Оларға, ең алдымен, белгілі жылжымайтын мүлік агенттіктерінің брендтері жатады. Нарықтың ашықтығын арттыра отырып, жеткізушілер әдетте жылжымайтын мүлікті тұтынушының жадына қысқаша бекітетін есте қаларлық атрибуттардың арқасында ғана ерекшелене алады. Керісінше, Интернеттегі барабар презентация, мысалы, виртуалды 3D турын қолдана отырып, бренд тұжырымдамасын қалыптастыруға ықпал етеді. Интернет арқылы жылжымайтын мүлік туралы ақпарат алмасудың тұрақтылығының арқасында, тіпті қазірдің өзінде сатылған нысандарға да жаңа нысандарға қызығушылық танытқандар қол жеткізе алады-бренд тұжырымдамасы сабақтастық пен тарихи байланысқа ие болды. Интернеттегі байланыс, мысалы, әлеуметтік медиа порталдарында, пайдаланушыларды меншікке эмоционалды түрде қарауға және өздерін қоғамда көрсетуге шақырады. Бұл сонымен қатар жылжымайтын мүлік брендінің тұжырымдамасын нығайтады (3).

Осы уақытқа дейін жылжымайтын мүлік брендтерін негізінен компания ішінде тиісті маркетингтік ноу-хауы бар ірі жеткізушілер пайдаланды. Ірі компаниялар жобалардың үлкен көлемін ұсынатындықтан, бірнеше жылжымайтын мүлікті сататын шағын жеткізушілерге қарағанда, қолшатыр брендтері мен қосалқы брендтерді қолдана отырып, тиімді бренд тұжырымдамасын жасау оңайырақ. Әсіресе кішігірім жылжымайтын мүлік жеткізушілері үшін брендтің мағыналы тұжырымдамасын құру ірі жеткізушілер басым болатын қолданыстағы нарықта мәлімдеме жасау мүмкіндігін білдіреді.

4. Перспективалар және одан әрі бейімделу қажеттілігі.

Цифрлық технологияның қарқынды дамуына байланысты жылжымайтын мүлік нарығы үнемі өзгеріп отырады. Жылжымайтын мүлік провайдерлері бәсекеге қабілетті болып қалу және жылжымайтын мүлік жобаларын тартымды бағамен орналастыру үшін үнемі жаңа жылжымайтын мүлікті таныстыру және тұтынушыларды тарту технологияларымен

айналысуы керек. Осылайша, жылжымайтын мүлік сатушылары мен жалға берушілер ең жаңа технологиялармен таныс және онлайн режимінде жылжымайтын мүліктің кең ассортиментін ұсынатын кәсіби агенттердің қызметтерін одан әрі пайдалана алады. Кәсіби жылжымайтын мүлік агенттері, әсіресе интернет-маркетингте, сатушылар мен сатып алушылар арасындағы сенімділікті арттыруға және сауда маркасын құру арқылы жарнамаланған мүліктің құнын арттыруға көмектеседі [4].

Жоғарыда аталған маркетингтің тенденцияларымен қатар технологиялық өзгерістер мен цифрландырудан тұратын айтарлықтай өтпелі үрдіс бар. Интернет пен мобильді технологияның пайда болуымен біз адам өмірінің барлық салалары мен аспектілерінде ауқымды өзгерістерді байқаймыз. Технологияның артықшылықтары өте зор: ол шығындарды азайта алады; ол тиімділікті арттыра алады; ол жоспарлау процестеріндегі кідірістерді азайта алады; ол қажеттіліктер мен даму бағыттарын дәлірек анықтай алады; ол өнімділікті дәл өлшеуге көмектесе алады; ол ақылсыз алыпсатарлықтың ықтималдығын төмендетуі мүмкін; бұл көбірек азаматтарды қамтуы мүмкін және т.б. құралдарды, өнімдер мен қызметтерді дамытуға көмектесетін технологияларға инвестициялар пайда мен кіріс тұрғысынан өте пайдалы және тұрақты болуы мүмкін.

Қазірдің өзінде технологиялық инновацияларға мамандандырылған көптеген платформалар мен стартаптар бар. Құрылыс бөлімдерін 3D басып шығарудан бастап жақсартылған материалдар мен цифрлық қосылымдарға дейін инвестициялау мүмкіндігі бар. Жылжымайтын мүлік нарығында сауда-саттық осы екі негізгі тенденцияның ең маңызды салдарына тап болуы мүмкін. Интернеттегі бөлшек сауда платформалары бірнеше веб-сайттардан (мысалы, Amazon және eBay) әлеуметтік медиа платформалары, тәуелсіз бөлшек сауда веб-беттері және мобильді сауда қосымшалары сияқты көптеген балама модельдерге дейін кеңейді. Интернеттің енуі және 3G және 4G мобильді желілерінің кең қол жетімділігі соңғы жылдары айтарлықтай өсуді қамтамасыз етті. Бұл көрсеткіш жақын арада 5G желілері енгізілген сайын экспоненциалды түрде өседі деп күтілуде.

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. Асаул, А.Н., Карасев, А.В., 2001. Рынок недвижимости в системе рынков, Административноуправленческий портал]. http://www.aup.ru/books/m76/2_1.htm portal
2. Асаул А. Н. Экономика недвижимости: Учебник для вузов. 3-е изд. Стандарт третьего поколения, "Издательский дом ""Питер""", 19 мая 2021 г., 15 стр
3. Bakshy, E., Hofman, J.M., Mason, W.A. and Watts, D.J., 2011. Everyone’s an influencer: quantifying influence on Twitter. In: Proceedings of the fourth ACM international conference on Web search and data mining. Hong Kong, China, 65-74, [2021-10-20]. Available at: <http://snap.stanford.edu/class/cs224w-readings/bakshy11influencers.pdf
4. Назайкин А. Недвижимость. Как ее рекламировать, Litres, 2022, 30 стр.

ARTIKEL IN DEUTSCHER SPRACHE

RUBRIK

«PÄDAGOGIK»

BILDUNG DER MORALISCHEN KULTUR VON SCHULKINDERN

Evgeny Bulgakow
Student,
Belgorod State National Research University,
Russische Föderation, Belgorod

Larisa Miroschnitschenko
kand. Phil . Wissenschaft ,
Staatliche Nationale Forschungsuniversität Belgorod,
Russische Föderation, Belgorod

Man beginnt schon in jungen Jahren, moralische Kultur zu lernen. Sie gibt uns den Anstoß, den richtigen Weg im Leben zu gehen. Aber wir werden zunehmend damit konfrontiert, dass die moralischen Richtlinien von Kindern zerknittert sind. Die neue Generation gilt als geistig anspruchslos, aggressiv. Die Schule macht einen größeren Einfluss auf die Bildung und Entwicklung der Moral bei Schulkindern.

Eine der Hauptaufgaben in der Erziehung der jüngeren Generation ist die Wiederbelebung der Moral in der Gesellschaft als gesellschaftlich und politisch bedeutsames Phänomen, die Bestimmung des moralischen Status einer Person als führender Lebensführer. Es sollte beachtet werden, dass Moral und Kultur miteinander verbunden sind, ohne das eine gibt es kein anderes.

Einer der wichtigsten Aspekte bei der Formung einer moralischen Kultur ist die Bildung. Die geistige und moralische Erziehung von Kindern erfolgt durch die Entwicklung moralischer Gefühle bei Kindern; die Formung einer ausgeprägten moralischen Position; die Entwicklung der Empathie und einer positiven Einstellung gegenüber Menschen; Förderung den positiven Lebensorientierungen und Vorhaben bei Kindern [4].

Auf der gegenwärtigen Stufe der gesellschaftlichen Entwicklung durchläuft die Menschheit eine Periode der zunehmenden Einführung von Informations- und Kommunikationstechnologien in das tägliche Leben. Die jüngere Generation hört auf, kulturelle Zentren wie Theater, Museen, Ausstellungen, Galerien zu besuchen. In dieser Hinsicht treten spirituelle Werte in den Hintergrund, wodurch das Niveau der spirituellen und moralischen Kultur des modernen Menschen abnimmt [3].

In der gegenwärtigen Phase der Entwicklung der Gesellschaft erfährt die Menschheit eine Zeit der zunehmenden Einführung von Informations- und Kommunikationstechnologien in das tägliche Leben. Die jüngere Generation hört auf, kulturelle Zentren wie Theater, Museen, Ausstellungen, Galerien zu besuchen. In dieser Hinsicht treten geistige Werte in den Hintergrund, wodurch das Niveau der geistigen und moralischen Kultur des modernen Menschen abnimmt [3].

Die Schule ist eine der wichtigsten sozialen Einrichtungen. Die erzieherische Kraft der Schule besteht darin, dass wahre Bildung mit Kultur verbunden ist: Kultur bestimmt Sinn, Wert und Inhalt von Bildung, Bildung bewahrt Kultur, gibt sie von Jahrhundert zu Jahrhundert weiter. Der Psychologe versteht, dass jede Transformation der Schule mit der Stärkung der Position des Lehrers beginnen muss [2].

Der Lehrer war schon immer ein Beispiel für Moral. Der Lehrer führt geistige und moralische Bildung hauptsächlich im Lernprozess durch und verwendet dafür den Inhalt des zu lernenden Materials und verschiedene methodische Techniken, die zum Verständnis und zur Assimilation moralischer und politischer Ideen beitragen. Die Wirksamkeit der moralischen Erziehung von Schulkindern ist möglich, wenn pädagogische Bedingungen geschaffen werden: motivierend, sinnvoll, operativ [1].

Die operative Unterstützung von Lehrern bei der Bildung und Entwicklung der moralischen Kultur von Schulkindern ist die Erkennung des Niveaus der moralischen Kultur. Pädagogische Diagnostik, die darauf abzielt, das moralische Niveau von Schulkindern zu untersuchen, ist sehr wichtig. Es hilft direkt bei der richtigen Organisation des pädagogischen Prozesses und trägt dazu bei, dass der Lehrer seine Schüler besser versteht.

Unsere Studie wurde in der Klasse 8A der Krasnooktyabrskaya Sekundarschule (Belgoroder Gebiet, Dorf Krasny Oktyabr) durchgeführt. Die Zahl der Befragten betrug 14 Personen. Der Zweck der Studie war das Niveau der moralischen Kultur von Schulkindern zu erkennen und Empfehlungen zur Anhebung des moralischen Niveaus zu geben.

Um das Niveau der moralischen Kultur von Schulkindern und ihre Bildung zu identifizieren, haben wir diagnostische Methoden verwendet. Zwei Methoden wurden ausgewählt: die Methode von M.I. Shilova "Diagnostik der moralischen Erziehung" und Diagnostik der Verhaltensethik "unvollendete Sätze".

Der erste Schritt war ein Gespräch mit der Klassenlehrerin. Der Lehrer sagte, dass die Mehrheit der Schüler in der Klasse im Moment ein durchschnittliches moralisches Bildungsniveau habe, viele Kinder seien moralisch nicht sehr entwickelt.

Zusammen mit dem Klassenlehrer der Klasse 8A wurde eine Methodik zur Diagnose der Verhaltensethik „unvollendete Sätze“ durchgeführt, deren Zweck es ist, das Maß an tolerantem Verhalten bei Schülern in der Klasse zu identifizieren. Auf der Grundlage der gewonnenen Daten haben wir ein Diagramm erstellt, in dem wir das Verhältnis von positiven Antworten zu negativen Antworten bei Schülern der 8. Klasse dargestellt haben.

Abb. 1 Ethik des studentischen Verhaltens

Anhand des erstellten Histogramms können wir erkennen, dass die Verhaltensethik in der Klasse auf einem durchschnittlichen Niveau liegt.

Bei Jungen mit negativen Antworten ist es am häufigsten, dass sie sich in verschiedenen Situationen als unhöflich, aggressiv, gleichgültig gegenüber anderen und gerissen erweisen. Bei positiven Antworten wird festgestellt, dass das Kind höflich, freundlich, nicht gleichgültig, hilfsbereit ist, keine aggressive Kommunikation zeigt.

Unter Mädchen in den negativen Antworten kann man meistens sehen, dass sie gleichgültig, gerissen, wütend, gleichgültig und leichtsinnig sein können. In positiven Antworten sehen wir, dass Mädchen am häufigsten Taktgefühl, Reaktionsfähigkeit, Empathie und Freundlichkeit gegenüber anderen haben. Es gibt sehr wenige Kinder mit einem hohen ethischen Niveau, meistens Kinder mit einem durchschnittlichen ethischen Niveau. Schüler zeigen oft Aggression und Gleichgültigkeit. Dies weist darauf hin, dass mehr Arbeit mit Kindern geleistet werden sollte, in die Entwicklung ihrer Ethik und Kultur einbezogen und unterstützt werden sollte.

Weiters wurde die Methode „Diagnostik der moralischen Bildung“ durchgeführt. Der Zweck dieser Technik besteht darin, die moralische Bildung zu identifizieren.

Aus den Antworten können wir schließen, dass die Mehrheit der Schüler über ein durchschnittliches Bildungsniveau verfügt. Diese Kinder können als selbstständige, selbstorganisierte Kinder beschrieben werden, deren aktive soziale Position noch nicht vollständig ausgebildet ist. Es gibt weniger Schüler mit hohem und unterdurchschnittlichem Niveau. Kinder mit einem hohen Niveau können als stabil, positiv unabhängig in Aktivitäten und Verhalten charakterisiert werden, basierend auf einer aktiven sozialen, bürgerlichen Position. Kinder mit einem unterdurchschnittlichen Niveau haben ein solches Merkmal wie ein schwaches, instabiles Erleben von positivem Verhalten, das hauptsächlich durch die Anforderungen älterer Menschen und andere äußere Reize reguliert wird.

Die größte Zahl der Schüler hat ein durchschnittliches Bildungsniveau (64 %). Als nächstes kommt das Niveau unter dem Durchschnitt (22 %). Am wenigsten Kinder mit hohem Niveau (14%). Dies weist darauf hin, dass die Klasse 8A derzeit kein hohes Niveau der moralischen Bildung von Schulkindern hat.

Daraus könnte man schließen, dass moderne Kinder begonnen haben, das Konzept von Moral, Sittliches zu verlieren, die Erziehung ihres eigenen "Ich" tritt in den Hintergrund. Kinder beginnen oft, anderen gegenüber unhöflich und aggressiv zu sein. Schulkinder interessieren sich wenig für etwas Interessantes, Nützliches.

Der Bildungsprozess soll in verschiedenen Formen mit unterschiedlichen Methoden, Techniken und pädagogischen Mitteln durchgeführt werden:

1) mündliche Formen (Sitzungen, Unterrichtsstunden, Vorträge, Berichte, Debatten usw.). Damit das Kind Informationen richtig wahrnimmt, muss der Lehrer richtig sprechen können. Er muss eine Rede halten, die Bedeutung des gewählten Themas gekonnt und genau vermitteln. Der Lehrer muss seine Rede so formulieren, dass die Kinder ihm zuhören wollen.

2) praktische Formen (Wandern, Ausflüge, Sport und Leichtathletik, Olympiaden und Wettkämpfe usw.). Bei jeder Aktivität sollte ein enger Kontakt zwischen dem Lehrer und den Schülern bestehen. Dies trägt dazu bei, dass Kinder beginnen, Kommunikationsfähigkeiten zu entwickeln, die es ihnen ermöglichen, weiter mit anderen zu interagieren.

3) visuelle Formen (Museen, Ausstellungen verschiedener Genres, thematische Stände usw.). Die visuelle Form ist die wichtigste. Für Kinder ist das Wichtigste nicht das Hören, sondern das Sehen. Regelmäßige Ausflüge zu Kulturobjekten formen Vorstellungen über Moral und Kultur.

Basierend auf den Ergebnissen der Studie können wir schließen, dass der Lehrer durch den Aufbau des richtigen pädagogischen Prozesses und den Besitz moralischer Qualitäten die jüngere Generation erzieht, lehrt, umfassend entwickelt und leitet. Er wird zu einer wichtigen Person für Kinder in ihrem Leben. Die Rolle des Lehrers in diesem Prozess wird zur Hauptrolle.

Literaturverzeichnis:

1. Biryulkina, Y.E. Moral ist die Grundlage für die Kindererziehung // Wissenschaft, Bildung, Gesellschaft: Trends und Entwicklungsperspektiven. – 2018. – S. 43-47.
2. Dubrovina, I.V. Kulturelle Interaktion zwischen Familie und Schule als Bedingung für die Persönlichkeitsentwicklung des Schülers // Herzenslektüre : Psychologische Bildungsforschung. – 2018. – Nr. 1. – S. 17-28.
3. Orlova, V.A. Bildung der spirituellen und moralischen Kultur von Schülern in der Grundschule // Fragen der Pädagogik. – 2020. – Nr. 1. – S. 155-158.
4. Bewahrung traditioneller Familienwerte unter den Bedingungen moderner Realitäten: Materialsammlung der Internationalen wissenschaftlichen und praktischen Konferenz. – Ufa, 2020. – 296 S.

Электронный научный журнал

СТУДЕНЧЕСКИЙ ФОРУМ

№ 17 (240)
Май 2023 г.

Часть 4

В авторской редакции

Свидетельство о регистрации СМИ: ЭЛ № ФС 77 – 66232 от 01.07.2016

Издательство «МЦНО»
123098, г. Москва, ул. Маршала Василевского, дом 5, корпус 1, к. 74

E-mail: studjournal@nauchforum.ru

16+